

Proefveld professionaliseert ondersteuning aan wijnbouw

nieuws

De wijnproductie in ons land is tussen 2007 en 2013 van 155.000 naar 534.000 liter gestegen. Momenteel zijn er zo'n 70 professionele druiventelers in ons land actief maar het aantal hobby-wijnbouwers wordt al gauw op zo'n 1.000 geschat. Hun aantal neemt dankzij druk bevolkte beginnerscursussen nog ieder jaar toe en er zijn er die maar wat graag doorgroeien naar een zelfstandige activiteit. "De experimentele wijngaard op de demonstratieterreinen van het Proefcentrum Fruitteelt is bijzonder goed getimed", concludeert Kris Vandenwyngaert, coördinator van het nieuwe Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw dat tot stand kwam dankzij de financiële steun van de provincie Limburg. Gedeputeerde Marc Vandeput licht toe dat er 500.000 euro is uitgetrokken voor de professionele ondersteuning van een beloftevolle sector.

13 MEI 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:21

Lees meer over:

fruitteelt

De wijnproductie in ons land is tussen 2007 en 2013 van 155.000 naar 534.000 liter gestegen. Momenteel zijn er zo'n 70 professionele druiventelers in ons land actief maar het aantal hobby-wijnbouwers wordt al gauw op zo'n 1.000 geschat. Hun aantal neemt dankzij druk bevolkte beginnerscursussen nog ieder jaar toe en er zijn er die maar wat graag doorgroeien naar een zelfstandige activiteit. "De experimentele wijngaard op de demonstratieterreinen van het Proefcentrum Fruitteelt is bijzonder goed getimed", concludeert Kris Vandenwyngaert, coördinator van het nieuwe Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw dat tot stand kwam dankzij de financiële steun van de provincie Limburg. Gedeputeerde Marc Vandeput licht toe dat er 500.000 euro is uitgetrokken voor de professionele ondersteuning van een beloftevolle sector.

Wijnbouw is in Vlaanderen zijn kinderschoenen aan het ontgroeien. Een aantal grote wijndomeinen zijn uitgegroeid tot commerciële en toeristische succesnummers en in hun kielzog volgt een grote schare amateurs. De kans is zeer reëel dat sommige 'hobby-wijnbouwers' doorgroeien naar een volwaardige zelfstandige activiteit. Bovendien zijn een aantal hardfruitelers op zoek naar diversificatie en planten zij, dikwijls op voorzet van zoon- of dochterlief, een kleine wijngaard aan.

Geschikte grond vind je in grote delen van Vlaanderen, van Haspengouw in Limburg tot het Heuvelland in West-Vlaanderen, maar aan teeltkennis was tot voor kort een groot gebrek. Met het toenemend aantal wijnbouwers, het groeiend areaal druiventeelt en de quasi verviervoudiging van de wijnproductie in vijf jaar tijd was de behoefte aan kennis en onderzoek stelselmatig toegenomen. We schrijven 'tot voor kort' want met de oprichting van het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw in de schoot van het Proefcentrum Fruitteelt genieten wijnbouwers sinds kort dezelfde professionele teeltbegeleiding vanuit Kerkom (Sint-Truiden) als hard- en zachtfruitelers.

Om dat financieel mogelijk te maken, werden projectmiddelen – uit de provinciale pot – van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) aangesproken. De financiële injectie bedraagt een half miljoen euro, en na afloop van SALK zal het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw ingebed worden in de reguliere werking van pc Fruit. “Elke tien hectare wijngaard staat voor een tewerkstelling van ongeveer twee à drie voltijdse arbeidskrachten. Lokale wijnbouw opent perspectieven vanuit een landbouw-economisch standpunt”, motiveert de gedeputeerde van Economie in Limburg, Marc Vandepuut.

Het onderzoek naar druiventeelt – productiviteit, variëteitenkeuze, bemesting, gewasbescherming, snoei, enz. – vertoont opvallend veel gelijkenissen met het onderzoek naar andere fruitsoorten. Dat verklaart ook de keuze om het kenniscentrum te integreren in de onderzoeksportfolio van het Proefcentrum Fruitteelt. En het laat toe om terug te vallen op het Europees netwerk van kennisinstellingen waarover het vermaarde proefcentrum beschikt. Dany Bylemans, directeur van pc fruit, wil met de ‘Chinese aanpak’ snel resultaat boeken in het onderzoek naar wijnbouw. “We zien wat er elders aan onderzoek gebeurt en kopiëren het na aanpassing aan de specifieke Vlaamse situatie.”

“Voor de geïntegreerde gewasbescherming worden dezelfde roofmijten als bij hardfruit gebruikt en bepaalde hout- en vruchtziekten bij wijnranken kennen we reeds uit de teelt van rode bessen”, illustreert Dany Bylemans de gelijkenissen tussen druiven- en andere fruitteelt. Als één van de voornaamste objectieven van het druivenonderzoek noemt hij opbrengstmaximalisatie. “Het rendement per hectare moet omhoog want dat ligt momenteel lager dan in het buitenland. De kwaliteit is er dan dikwijls wel, maar je hebt nu eenmaal genoeg ‘flessen’ nodig om rendabel te zijn.” Voor de leken onder de lezers: één wijnstok levert ongeveer één fles wijn op.

Als coördinator van het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw wordt Kris Vandenwyngaert het eerste aanspreekpunt voor de sector. Hij zal onderzoeksvragen terugkoppelen met één van de 107 medewerkers van pcfruit, waarvan de helft wetenschappers en voorlichters. Binnen de 58 hectare grote proeftuin in Kerkom, waarvan een kleine helft demonstratievelden, is een halve hectare aangeplant met 2.200 wijnstokken. Verschillende variëteiten en klonen zijn gebruikt. Hierdoor kan er bijvoorbeeld aangetoond worden wat het onderscheid is tussen het telen van de klassieke rassen en de moderne, schimmelresistente varianten. Op schimmelresistente druivenrassen rust nog altijd een taboe vanwege de vermeende smaakafwijking, maar de nieuwe rassen die onder andere in Duitsland en Luxemburg aan een opmars bezig zijn, hebben dat probleem niet of toch minder.

De proefwijngaard weerspiegelt enigszins de verhoudingen van de (witte en rode) druivenrassen die in ons land geteeld worden. Meer dan 70 procent van het proefveld bestaat uit klassieke rassen, waarvan het grootste deel Chardonnay, een variëteit die goed is voor meer dan 40 procent van alle wijnstokken in België. Verder spotten we ook Pinot noir, zowel de gangbare variant als één met meer ‘open’ trossen die de botytris-schimmel weinig kans geeft, en Riesling. Die laatste wordt geroemd om zijn smaak maar de druif lijkt voor onze regio te laat rijp. Maar ook op dat vlak zit de veredeling niet stil zodat er veel verwacht wordt van de nieuwe, meer vroegrijpe Riesling-klonen uit Duitsland. Voor wijnbouw in onze regio lijkt het overigens helemaal geen slechte zaak dat het klimaat opwarmt. Aan de vroege vluchten van de fruitmot merkt Bylemans dat het groeiseizoen langer wordt, het begint vroeger en eindigt later.

Wanneer het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw – steevast druk bijgewoone – studiedagen organiseert, dan gaat de aandacht behalve naar teelttechniek van druiven ook naar de productie van wijnen. Voorlopig wordt daarvoor beroep gedaan op de expertise van derden, maar er wordt onderzocht welke ondersteunende rol het proefcentrum kan spelen bij de vinificatie. Een Limburgse delegatie bezocht reeds het onderzoekscentrum in Freiburg, maar stelde daar vast dat een ‘onderzoekswijnkelder’ veel grotere investeringen in materiaal en manuren vergt dan een gangbare wijnkelder. De plannen voor een aangepaste kelder voor les en onderzoek zijn alleszins in voorbereiding en er is nog wat tijd want pas na drie tot vier jaar kan je in een wijngaard voor het eerst oogsten. Op een volle opbrengst mag je na vijf jaar rekenen.

Verder wordt ook de realisatie van een analytisch labo voor het onderzoek naar de samenstelling van most en wijn gepland. Dit kan zelfs een dienstverlening worden aan de Belgische wijnbouwers. Een commerciële dienst die pc Fruit momenteel reeds aanbood, meestal op vraag van wijnbouwers uit Duitsland en Luxemburg, is bladanalyse op basis waarvan de bemesting in de wijngaard bijgestuurd kan worden. Op termijn wil het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw ook ondersteunend werken naar verkoop en marketing. Dat is een vaak onderschat aspect van wijnbouw, waar veel tijd en energie in kruipt. Wie enkele duizenden wijnstokken aanplant en rekent op één fles per stok heeft zijn afzet immers niet voor elkaar als enkele restaurants beloven om de lokale wijn op de kaart te zetten. “Wijnbouw is kapitaal- en arbeidsintensief, het is niet zo makkelijk als het er uitziet”, besluit Kris Vandenwyngaert.

Wie op de hoogte wil blijven van het onderzoek in de experimentele wijngaard en van cursussen die het Kennis- en onderzoekscentrum Wijnbouw organiseert, kan zich registreren via pcfruit@pcfruit.be. De info verschijnt ook regelmatig in het vakblad Fruitteeltnieuws.

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra